

2013-11-21

Dnr 401-23095-13

73-A-0003

Kontaktperson
Samhällsbyggnadsavdelningen
Enheten för samhällsplanering
Hanne Haas
010-22 41 352
hanne.haas@lansstyrelsen.se

Osby kommun
Kommunledningskontoret
283 80 Osby

Utställning av Vindbruk - tematisk revidering av översiktsplan för Osby kommun

Osby kommun har till Länsstyrelsen den 30 september 2013 översänt förslag till *Vindbruk. Tematisk revidering av översiktsplan för Osby kommun* (här förkortat TÖP) daterat 2013-05-29, för utställning. Detta är det tredje utställningsförslaget. Länsstyrelsen bedömer att då samrådet genomfördes före införandet av nya plan- och bygglagen (2 maj 2011) görs avvägningarna nedan enligt äldre plan- och bygglagen, ÄPBL (SFS 1987:10).

Under utställningstiden ska Länsstyrelsen avge ett granskningsyttrande. Av yttrandet ska enligt 4 kap 9 § ÄPBL framgå om:

- förslaget inte tillgodoser riksintressen enligt 3 eller 4 kap miljöbalken (MB),
- förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap MB inte följs,
- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket MB,
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt och
- bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet ska i enlighet med bestämmelserna i 4 kap 2 § ÄPBL fogas till översiktsplanen. Det tematiska tillägget till översiktsplanen ska sedan spridas till sådana myndigheter och övriga som har väsentligt intresse av den eller som använder översiktsplanen som beslutsunderlag.

Planförslaget i sammanfattning

Planförslaget utgör en revidering av den kommunövergripande översiktsplanen (ÖP), antagen 2010-11-29, i de delar som behandlar vindkraft. Gällande ÖP gör ett positivt ställningstagande för vindkraft, men inga områden pekas ut. De texter i ÖP som avser vindkraft utgår och ersätts med föreslagen revidering.

Förslagets syfte är att klarlägga förutsättningarna för vindkraft i Osby kommun och vilka intressen som måste beaktas när kommunen bestämmer var vindkraft ska etableras. Det tematiska tillägget anger en kommunövergripande strategi där

områden för vindkraft har pekats ut. Kommunen bedömer att utbyggnad av vindkraft är särskilt lämplig i de områden som saknar bebyggelse och utpekade skyddsvärden.

Kommunen bedömer att vissa områden inte lämpar sig för vindkraftsetablering. Följande områden föreslås undantas tillsammans:

- Natura 2000-områden samt skyddszon på 1000 m
- Naturreservat (inklusive förslag till) samt skyddszon på 1000 m
- Riksintresseområden för friluftsliv samt skyddszon på 1000 m
- Kulturmiljöstråk
- Sjöar och vattendrag samt skyddszon på 100 m
- Strandskyddsområden

Inom följande skyddsavstånd bedöms vindkraft som olämpligt:

- 500 m intill befintlig bostad
- 1000 m till tätort
- 200 m intill väg eller järnväg

Med beaktande av bl a ovanstående intressen pekar översiktsplanen nu ut 7 vindbruksområden i kommunen. Det är inom dessa som vindkraftverk i första hand bör lokaliseras enligt förslaget. Områdena har i sin tur delats in i A-områden samt B-områden. A-områden bedöms ha goda förutsättningar för vindkraftsetableringar och ska prioriteras i ett första skede vid förfrågningar om vindkraftsetableringar. Här är det även viktigt att uppmärksamma vindkraftsintresset vid förfrågningar av annan markanvändning såsom ny bebyggelse eller rekreationsområden. B-områden pekas ut som lämpliga i ett andra skede. Här kan det föreligga konflikter med motstående intressen och det krävs varsamhet gentemot boende och landskapsbild. Enligt planförslaget bör ansökan om uppförande av verk i både A- och B-områden kunna tillstyrkas under förutsättning att de detaljutredningar som krävs har utförts.

A-områden:

1 Söder Sjöalt, 2 Mellan Boarp och Torup, 3 Mellan Liasjön och Gråshultasjön

B-områden:

4 Norr Fornahässle, 6 Norr Lilla Bökön, 7 Öster Graveboda,
10 Kring Södra Tygagylet (flera områden)

Enligt förslaget kan de utpekade områdena rymma ca 38 vindkraftverk om de utnyttjas fullt ut.

Länsstyrelsens ställningstagande i sammanfattning

Kommunen har tydligt redovisat de områden som pekas ut som lämpliga för vindkraft och vilka kriterier som är uppsatta för områden som generellt har uteslutits. Tillstyrkan inom områden lämpliga för vindkraft är samtidigt villkorat vad gäller krav på detaljutredningar, men vilka dessa är eller vilka frågor som ska redas ut är oklart i planbeskrivningen. I utställningsutlåtandets sammanfattande del redovisas ett antal sakfrågor och utredningar som kommer efterfrågas, men detta bör förtydligas i själva planbeskrivningen inför antagandet.

Flera av kriterierna för att undanta områden som olämpliga för vindkraft är enligt Länsstyrelsen alltför schablonmässiga. Det finns även andra aspekter som har vägts in under planprocessens gång och som inneburit att områden valts bort. Dessa avvägningar framgår inte av planbeskrivningen till det slutliga förslaget.

Kommunen anger att det i flera avseende skulle kunna vara möjligt med vindkraftsetableringar utanför nu utpekade områden och hänvisar i olika grad till kommande utredningar. Länsstyrelsen anser att TÖPen därför ger en otydlig bild av hur vindkraftsetableringar utanför utpekade områden kommer att hanteras. Det saknas för flera sakfrågor analyser och motiveringar för att framförallt avslå vindkraft utanför de nu utpekade områdena. Länsstyrelsen vill särskilt uppmärksamma att det inte skett någon analys och avvägning av hur värden kopplade till berörda riksintresseområden och Natura2000-områden ska hanteras vid kommande prövningar. Länsstyrelsen anser att det är en grundläggande uppgift för TÖPen att visa hur vindkraftsetableringar kan komma att påverka värdena för berörda riksintressen samt ge vägledning för hur riksintressena ska kunna tillgodoses (4 kap 1§ första stycket samt punkt 3 ÄPBL) vid kommande prövningar. Bristen på motivering och analyser innebär att planen kommer att ge begränsat stöd vid framtida prövningar.

Länsstyrelsens synpunkter avseende kraven på vägledning enligt

1 kap 3 § ÄPBL

Enligt 1 kap 3 § ÄPBL ska översiktsplanen ge vägledning för beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Även vid tillämpningen av 3 och 4 kap MB i ett ärende ska enligt hushållningsförordningen prövande myndighet förhålla sig till den kommunala översiktsplanen. Kommunens ÖP och fördjupningar/ändringar av denna har således en vägledande roll både vid kommunens prövningar och för andra myndigheter vilket ställer stora krav på tydlighet.

Kommunen anger att det är utställningshandling 2013-05-29 som gäller. Länsstyrelsen konstaterar att det i tidigare utredningsunderlag som bifogas

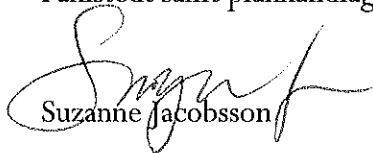
planförslaget (utställningshandling 110915) anges ställningstaganden som till viss del inte sammanfaller med själva planförslaget. Trots förtydligandet ger detta tolkningssvårigheter. T ex anges i utredningsunderlaget att stora opåverkade områden ska hållas fria från vindkraftsetableringar, vilket inte nämns i själva planförslaget. Kommunen bör undvika att hänvisa till utredningen från 2011 med tanke på att den har en utformning som liknar en planbeskrivning. Länstyrelsen anser vidare att kommunen bör lyfta in relevanta analyser och motiveringar från utredningen och de genomförda samråden som har haft betydelse för urvalet. Detta för att dessa ska kunna utgöra underlag och vägledning inför kommande prövningar.

Riksintressen

Planen redovisar att riksintresseområden för naturvård (3 kap 6 § MB), riksintresseområde för friluftsliv (3 kap 6 § MB), naturreservat samt Natura 2000-områden ska undantas från exploatering av vindkraftsanläggningar. Kommunen gör bedömningen att en etablering troligen inte kan ske utan att påtaglig skada på värdena uppstår i det skyddade områdena. Kommunen föreslår vidare ett skyddsavstånd om 1000 meter kring alla riksintresseområden samt att det inom naturreservat inte skall uppföras några vindkraftverk.

Länstyrelsens synpunkter från samråd och tidigare granskningsskeden kvarstår om att skyddsavstånden saknar motivering utifrån värdebeskrivningarna i de aktuella riksintresseområdena och naturreservaten. Länstyrelsens konstaterar att en etablering även utanför riksintresseområdena, N2000-områdena och naturreservaten kan medföra påtaglig skada på de skyddade värdena. Behovet av skyddsavstånd kan därigenom komma att variera. I vissa fall kan det bli aktuellt med ett kortare avstånd än 1000 meter, i vissa fall ett längre. Det kan även beröra skyddade områden i grannkommunerna. Konsekvensen av att det i planen saknas ett ställningstagande utifrån aktuella värdebeskrivningar innebär också att det inte går att utesluta att mindre vindkraftsetableringar inom de skyddade områdena skulle kunna vara möjligt.

Detta yttrande har beslutats av tf länsöverdirektör Suzanne Jacobsson. I handläggningen har även deltagit avdelningschef Peter Cavala, länsarkitekt Elisabet Weber, naturvårdshandläggare Linda Gustafsson, miljöskyddshandläggare Stefan Fahlstedt samt planhandläggare Hanne Haas (föredragande).

Suzanne Jacobsson

Hanne Haas